

F ranks verzoeking

J.C. DE KONING

NAAML.VENN. W. D. MEINEMA DELFT.

FRANKS VERZOEKING.

FRANKS VERZOEKING

DOOR

J. C. DE KONING

DERDE DRUK

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP W. D. MEINEMA - DELFT

M E I N E M A ' S
BIBLIOTHEEK VOOR
ZONDAGSSCHOOL
SCHOOL EN HUIS

I.

VAN SCHOOL AF.

Frank Remmers liep met lichten stap naar huis. Hij was voor de laatste maal naar school geweest. Zie zoo, dat was voorbij. Nooit meer in de schoolbanken. Bah! hij was het aardig moe. Hij was nu veertien; van de Mulo had hij 2 klassen doorloopen, en met een mooi rapport ging hij naar huis.

't Afscheid nemen was hem toch nog niet meegevallen. Maar 't was nu gebeurd. Hij vond zich veel te groot, om nog langer school te gaan. Eigenlijk had hij er al lang af gewild. Maar als vaders ziekte er niet tusschen gekomen was, had hij vast ook de derde klas nog door gemoeten.

Nu vond moeder het beter, dat hij wat ging verdienen, dat hielp tenminste huishouden. Vader sukkelde den laatsten tijd erg. Telkens moest hij een paar dagen verzuimen; soms wel een week aan een stuk. Hij was metselaar en kon slecht tegen ruw weer, vatte gauw kou en moest dan, daar hij een zwakke borst had, soms dagen aan een het bed houden. Maar Frank van school

nemen zonder meer, moeder dacht er niet aan. Eerst moest hij een betrekking hebben.

Frank wou graag naar een kantoor; dat vond hij fijn. Metselaar worden als zijn vader, hij kon er niet aan denken; hij achtte het een smerig baantje. Maar kantoorheer leek hem wel!

En moeder vond het goed; vader trouwens ook. Niet, dat ze een ambacht te gering vonden, maar Frank was niet sterk, en naar dokter had geoordeeld, niet geschikt voor handenarbeid. Zoo bleef er niet veel anders over, dan dat hij een plaatsje zocht op een kantoor.

Wekenlang had hij naar zoo'n plaatsje uitgezien. Als 's-avonds de krant kwam, speurde hij nauwkeurig de advertenties na of er ook een „jongste bediende” of „loopjongen” gevraagd werd. En een paar maal had hij op zoo'n advertentie geschreven; één keer had hij op een kantoor moeten komen, had er wat proefwerk moeten maken, maar 't baantje was hem ontgaan! Er waren meer sollicitanten en *hij* was de gelukkige *niet*.

Frank had een kennis, Jan Brenning, een jongen, die met hem op dezelfde school was geweest. Jan Brenning had al een plaatsje gevonden op het handelskantoor van Van Gelderen en Co. En Jan had Frank beloofd: als er bij ons een plaats openkomt, zal ik mijn best voor je doen, daar kun je op rekenen!

Een week geleden had Jan hem aangeklampt. „Zeg Frank, er is bij ons iemand noodig; onze loopjongen is ziek en ze moeten gauw een anderen hebben, heb jij er geen zin in?”

„Loopjongen?” had Frank met een beetje minachting geantwoord; „loopjongen?”

Dat stond hem niet zoo *bijzonder* aan. Heel den dag boodschappen doen! Hij was liever „jongste bediende,” dat was wat hooger!

„Nou ja, maar je klimt gauw genoeg op, kerel; neem het maar, als je het krijgen kan; als je er maar eenmaal in bent, word-je gauw genoeg méér; en 't geeft drie gulden in de week!”

Drie gulden! Dat zinde Frank. Die kan moeder maar wát goed gebruiken. En allicht schoot er voor hem dan ook wel wat zakgeld over

„k Zal 't aan moeder vragen,” had hij aan Jan beloofd.

Moeder had er eerst niet veel oor naar. Niet, dat ze het te min vond, dat Frank als loopjongen begon; ze begreep heel goed, dat er niet veel anders zou op zitten en 't was ook heelemaal niet erg, als je van onderen op begon; maar ze had liever gezien, dat Frank niet op 't zelfde kantoor terecht kwam, waar Jan Brenning was. Want ze had niet veel met Jan Brenning op. Dien jongen mocht ze niet lijden. Dat was haar te verwáánd heertje. Hij was verslaafd aan de sigaret; had het

altijd over uitgaan en pretmaken en ging nooit naar de kerk. Zijn ouders lieten hem begaan; trouwens zijn vader paste al heel slecht op en dronk; zijn moeder had hem altijd verwend en in alles zijn zin gegeven. Zoo op 't oog was Jan een heel heertje; maar juffrouw Remmers vond hem een zeer ongeschikt gezelschap voor haar jongen.

Toch het was hard noodig, dat Frank wat ging verdienen en de zorgen hielp verlichten. En zoo'n kans kwam misschien niet zoo heel gauw terug. Aarzelend had ze Frank toestemming gegeven, om zich op het kantoor van Van Gelderen en Co. aan te melden.

't Was gelukt! Er was nog geen advertentie geplaatst. Frank was dus op dit oogenblik de eenige sollicitant; hij stond den heeren wel aan; de informaties waren gunstig. Zoo kreeg Frank het postje.

En zoo kwam het, dat Frank met lichten stap op huis aan liep.

't Was nu Zaterdag. En Maandag moest hij „in betrekking”.

Gelukkig, nu was hij geen schooljongen meer. Nu werd hij een „heertje”. Loopjongen nog wel eerst; maar hij stelde zich voor, dat hij het niet zoo heel lang zou zijn. Jan Brenning had het immers zelf gezegd; die was óók als loopjongen begonnen, en nu was hij óók al „jongste bediende”;

hij verdiende reeds vijf gulden in de week! Wat 'n som! dacht Frank. Vijf gulden! Eer ik dät eens heb. Maar . . . drie gulden was toch óók wel mooi, om te beginnen. Wie weet, hoe gauw hij opklom.

Wat zou hij blij zijn als hij zijn eerstverdiende geld
bij moeder kon afdragen.

Wat zou hij blij zijn, als hij zijn eerstverdiende geld aan moeder kon afdragen. Want het zou moeders zorgen heel wat helpen verlichten. Hij was de oudste en onder hem waren nog drie zusjes en twee broertjes. Drie gulden! Dat was juist de huur, waar moeder dikwijls zoo over kon

tobben. *Nu* geen zorg meer, hoor! „Hier, moeder!” zou hij zeggen aanstaanden Zaterdag, „hier moeder, de huur!” En hij zou zijn drie blanke guldens (want dat zouden het toch wel zijn!) in moeders hand tellen!

Ja, dáárom vond Frank het heerlijk, om te verdienen. Dáárom eigenlijk het méést! En wat zou vader trotsch op hem zijn, als zijn jongen nu óók verdienen ging

„Hallo!” klonk het opeens.

Frank schrok uit zijn gepeinzen op.

„Hallo!” klonk het voor de tweede maal. „Zeg, je loopt toch niet te slapen?”

't Was Jan Brenning, die hem achterop gekomen was en hem al 'n paar keer had geroepen. Maar Frank had zóó loopen denken, dat hij er niets van gehoord had.

„Hallo Jan!” zei hij terug.

„Nou, jò, lekker d'r af? *Ik* was ook zoo blij, toen 'k den laatsten keer geweest was,” bekende Jan. „'k Heb nou heel wat vrijer leven, dat be-loof ik je”

„Je moet toch zeker ook op tijd op kantoor zijn?” wierp Frank tegen.

„Nou ja, maar je bent toch veel vrijer. Je bent geen schooljoggie meer. En als je soms eens een boodschap moet doen voor 't kantoor, loop je toch zeker heel leuk een paar straatjes om; ze

weten toch niet, hoelang je wel moet wachten soms? En 's avonds, dan ben je toch heelemáál je eigen baas. Je moesie kan je dan niet meer in huis houden of om negen uur naar bed sturen, jò. Nee, *nou* wordt het 'n ànder leventje !”

Frank dacht, dat *zijn* moeder hem toch niet zou toestaan, zoo „vrij” te wezen. Maar tegen Jan Brenning hield hij zich groot.

„Nou,” zei hij.

„'s Avonds, dan is het 't fijnste, jò,” schepte Jan op. „Dan ga je fijn uit, naar de bioscoop. 'k Ben er gisteren nog geweest en 'k ga van avond weer.”

„*Ik* màg niet naar de bioscoop,” ontviel Frank. Maar nauwelijks had hij het gezegd, of hij had er spijt van. Wat zou die Jan wel spotten, dat hij niet eens naar de bioscoop mocht!

„Màg je niet?” lachte Jan. „Nou, *ik* mag ook niet. Maar daarom *doe* ik 't wel. Je bent toch zeker geen klein kind meer. En ze hoeven het thuis niet eens te weten! Jò, je moet *alles* niet vertellen!” spotte hij.

Frank voelde het als een heel onaangenaam iets, dat Jan Brenning naast hem liep.

Rukte hij maar op! En voortaan zou hij elken dag met hem moeten omgaan Hij vond het al een heel onprettige gedachte. Maar hij moest Jan toch wel te vriend zien te houden.

Jan had hem verteld, dat *hij* eigenlijk gezorgd had, dat hij het baantje gekregen had.

„'k Zou immers toch geen geld hebben ook, om naar de bioscoop te gaan,” wierp hij tegen. Nu kon Jan immers denken, dat hij het *daarom* laten zou, en eigenlijk *niet*, omdat moeder het niet wilde toestaan.

„Geld, geld?” smaalde Jan. „Jò, je moet *zorgen*, dat je geld *hebt*. Je hebt toch zeker thuis niet verteld, dat je drie gulden gaat verdienen?”

„*Natuurlijk* heb ik dat verteld,” antwoordde Frank. Zou hij dat niet verteld hebben? Hij vond het juist zoo heerlijk!

„Stom!” zei Jan Brenning.

Frank keek hem verwonderd aan.

„Ja, natuurlijk, *stom!*” herhaalde Jan. „Had *twee* gezegd; dan had je er vast één voor je zelf kunnen houden!” En hij lachte om de onnoozelheid van Frank Remmers.

Frank dacht ineens aan moeder, die hem al dikwijls had gewaarschuwd voor den omgang met Jan Brenning. Wat 'n slechte jongen; zóó iets te bedenken! En hij durfde het maar openlijk te zeggen en vond het blijkbaar in 't geheel niet erg!

Hij werd boos. Wat dacht Jan wel van hem, dat-ie zóó gemeen zou doen?

„Dat doe ik *nóóit*,” zei hij beslist.

Jan merkte, dat hij moest oppassen. En om zekere redenen wou hij Frank te vriend houden.

„Nou, dat zei ik natuurlijk ook maar *zoo*,” zei hij lachend.

Frank keek hem opnieuw aan. Méénde Jan, wat hij zei?

„O,” kwam er aarzelend uit.

„’k Kom je Maandag aanhalen, Frank,” beloofde Jan.

„Goed,” zei Frank. Hij vond dat plezierig. *Alleen* den eersten keer leek hem niet zoo prettig. ’t Was toch wel leuk, dat-ie met Jan op één kantoor was, dan had je tenminste een kennis; anders was je zoo heelemaal onder vreemden. En hij vergat weer het zeggen van Jan, zooéven, over het achterhouden van een deel van zijn weekgeld.

Och, dat had Jan maar als een grapje bedoeld; *natuurlijk* méénde hij dat niet.

„Denk er om, om kwart over acht, hoor,” waarschuwde Jan. Om half negen moet je binnen zijn. De ouwe is niet gemakkelijk.”

„De ouwe, wie is dat?” vroeg Frank.

„Wat ben je onnoozel, zeg; da’s natuurlijk de chef, zoo noemen we ’m altijd op kantoor,” onderwees Jan.

Frank vond het toch wel ’n beetje oneerbiedig gesproken over den chef, dien ouden, deftigen mijnheer. Maar Jan was ook al een poos op ’t

kantoor; en *hij* was nog maar zoo'n schooljoggie. Hij zou 't maar niet meer aan Jan laten merken, als hij eens iets niet begreep; dan lachte Jan hem nog maar uit.

„Dus om kwart over acht, afgesproken,” zei hij.

„Nou, bonjour dan,” groette Brenning. „Moet je 'n sigaret, zeg?” En hij hield bij 't afscheid Frank een doosje vóór.

Ineens voelde Frank weer een afkeer boven komen. Jan *wist*, dat hij, Frank, niet rooken mocht van thuis; waarom vroeg hij het nu weer? Alleen maar, om hem uit te lachen, als hij „nee” zei!

Maar vóór Frank antwoorden kon, kwam Jan, met 'n meelijdend lachje:

„O, nee, jij *mag* nog niet, hé? Nou wees jij maar 'n zoete jongen hoor! *Ik* lust ze zooveel te liever. En . . . ik *vraag* eenvoudig niet, of ik *màg*. 'k Betaal ze toch zeker *zelf*! Nou, bonjour!”

En met 'n geweldigen haal aan zijn sigaret, den rook snel wegblazend, trok Jan, genadig met de hand wuivend, af.

Frank had hem om zijn gesar graag een mep gegeven; maar hij hield zich in en ging op z'n eentje naar huis.

Daar smeed hij, na moeder gegroet te hebben, de schooltasch met 'n verachtelijk gebaar in een hoek.

„Zie zoo, die is afgedankt,” zei hij trotsch.

Moeder zag hem bezig en hoorde hem aan. „'k Denk van niet,” zei ze rustig. „Ik denk, dat je die tasch nog vaak genoeg noodig zult hebben.

Franks verbaasde oogen *vroegen*.

„Ja,” verklaarde Moe, „je denkt toch zeker niet, dat je nu nooit 'n boek meer mee zult moeten nemen”

„Toch niet naar 't kantoor?” kwam Frank triomfeerend. Zou Moe nog zoo onnoozel wezen om te denken, dat je naar 't kantoor je boeken meenemen moest?

„Nee Frank, niet naar 't kantoor. Maar je begrijpt, dat je zoo gauw mogelijk les gaat nemen. Wie niet doorstudeert, brengt het niet ver, jongen. En als je vooruit wilt komen op je kantoor, moet je hard werken; les nemen en examens doen. En dan zal je misschien je tasch wel weer eens noodig hebben.”

Franks gezicht betrok. Dàt stond hem niets aan. Hij had gedacht, dat hij nu voorgoed van die boekengeschiedenis af was. Hij kòn wel goed leeren, maar hij deed het niet graag.

„Nou moe, Jan Brenning neemt toch ook geen les, en die verdient al vijf gulden in de week!”

„Jan Brenning!” zei Moe, en er kwam een ontevreden uitdrukking op haar gezicht. „Je hebt met Jan Brenning niets te maken. Die jongen

doet niets liever dan 't heertje uithangen en slentert na kantoortijd den ganschen avond langs de straat. Die zal 't niet ver sturen. En jij moet in elk geval niet denken, dat het bij ons zoo gaan zal. Nee, maatje, werken, hoor. En je best doen; dáármee kom je vooruit met Gods zegen. En dat wil je immers wel, Frank?" vroeg Moe vriendelijk.

„Ja, moe," beloofde Frank ernstig.

„Nu, daar houden we het dan op, hè? Je laat je zoo weinig mogelijk met Jan Brenning in. Je bent wel op 't zelfde kantoor, maar daarom hoef je er heusch nog geen vriend mee te wezen. En als je laat merken, dat je op zijn gezelschap niet gesteld bent, zal hij van zelf je wel met rust laten."

„Hij komt me Maandag om kwart over acht halen, om samen naar 't kantoor te gaan, heeft hij me pas beloofd," lichtte Frank in. Dàt zou moeder toch niet verkeerd vinden?

„Zóó, heeft hij je dat al beloofd. Of heb je 't 'm gevraagd?"

„Heusch niet, moe. Ik dacht er zelfs niet aan; maar eigenlijk vind ik 't toch wel prettig, zoo voor den eersten keer; 't is alles zoo vreemd," zei Frank.

„Nu, voor één keer, en als hij er zelf over begonnen is, heb ik er niet op tegen. Maar laat het daarbij blijven. Hou je maar wat afzijdig, dan ben je 't gauwst van hem af."

Zoo eindigde het gesprek. Frank begreep niet, waarom Moe zóó tegen zijn omgang met Jan was. Moe dacht véél te slecht van hem. Maar, als Moe 't zoo wou, dan zou hij hem wel links laten liggen. Zoo nam Frank zich voor.

II.

IN VERZOEKING.

Frank was eenige dagen op 't kantoor geweest.

En 't was er hem best bevallen. Zóó héél veel boodschappen had hij niet eens behoeven te doen en hij had al een paar werkjes moeten verrichten, die hem best aanstonden.

Hij had geleerd met de copieerpers om te gaan en een aantal adressen moeten schrijven. Bovendien had een der bedienden hem gezegd, dat hij maar gauw zorgen moest op de schrijfmachine thuis te wezen. En een paar keer, dat hij een kwartiertje geen ander werk te doen had, had hij mogen probeeren te „tikken.”

Dit alles stond hem wonderwel aan. Hij had ijverig zijn best gedaan, vlug zijn boodschappen verricht en de deftige oude heer, de chef, die wel alles scheen te merken en wien weinig ontging, had goedkeurend geknikt, toen hij zijn werk aan hem moest laten zien.

„Hoe is het je bevallen, Remmers?” had de chef nà kantoortijd hem gevraagd.

„Best, meneer!” had Frank bekend.

„Nu baasje, doe maar flink je best. Je hebt immers al wat aan talen gedaan?”

„Ja, meneer, ik heb twee jaar Engelsch gehad.”

„Zoo, nou dan zou ik je raden: ga daar mee door. Zie, dat je les kunt nemen in die taal. Praat er eens met je ouders over. Hoe eer je nu aanpakt, hoe beter en zooveel te vlugger kun je vooruit. Dag Remmers!”

Met 'n blij hart stapte Jan op huis aan. Wat was die meneer vriendelijk voor hem geweest. Nu, hij zou zijn best wel doen, vast! En dan zou hij zeker wel gauw vooruit komen. Eigenlijk viel het hem wel 'n beetje tegen, dat de chef nu al direct over lesnemen gesproken had, maar aan den anderen kant was hij er toch wel mee in zijn schik. Dat was toch een teeken, dat er kans was vooruit te komen.

Buiten wachtte Jan Brenning hem, een paar straten verder, op.

„Hallo, wat had-ie?” voegde deze hem toe, zoodra hij bij hem was.

„Wat bedoel je?” vroeg Frank.

„Nou natuurlijk, wat de ouwe met je te praten had,” legde Jan uit. Hij brandde van nieuwsgierigheid.

„O,” zei Frank. „De chef heeft me aangeraden dadelijk les te gaan nemen in Engelsch.”

„Zoo dwaas zul je toch zeker niet wezen,” onderstelde Jan.

„’k Moet er met vader en moeder over spreken, heeft de chef gezegd. En als die het nu óók noodig vinden, zal ’k wel *moeten!*”

„Maar jò, dat ligt toch heelemaal aan je zelf!”

„Hoe dan?” vroeg Frank verwonderd.

„Wel, je zegt er thuis eenvoudig niets van. Nee, natuurlijk niet,” vervolgde hij, toen hij zag, dat Frank hem wat vreemd aankeek, „nee natuurlijk niet. Wat ben jij nog groen, zeg. Hoeven ze thuis dan alles te weten? Of vin-je het soms zoo lekker, als je den heelen dag op ’t kantoor je afgejakkerd hebt, dan ’s avonds óók nog binnen te zitten en je suf te gaan leeren. Jò, wees toch wijzer, je bent pas van school af, heb je er nog niet genoeg van? Je kunt immers later nog genoeg leeren; als je zoo es ’n paar jaartjes op kantoor bent geweest!”

Onder Jan’s redeneering had Frank dadelijk gedacht aan moeder’s vermaning, *niet* met Jan om te gaan; alweer was hij er op uit, hem tot ongehoorzaamheid en oneerlijkheid over te halen. Waarom had hij ook aan hem verteld, wat de chef had aangeraden? Hou je maar afzijdig, had moeder gezegd. Ja, maar Jan had hem immers direct aangeklampt en gevraagd. Hij vond Jan een vervelenden jongen; hij begon meer en meer

een hekel aan hem te krijgen om zijn praatjes en gestook En toch toch was er iets in Jan's raadgevingen, dat hem wel aanstond, want nu zoo ineens dadelijk weer aan de studie te gaan, beviel hem heelemaal niet.

„Je zegt niks,” kwam Jan Brenning, toen Frank bleef zwijgen. „Durf je niet?”

Hij keek grijnslachend Frank aan. Zie, daar kon deze niet tegen. Niet *durven*? Bij Jan Brenning als 'n zoet jongentje te staan aangeschreven, hij *kon* het niet hebben.

„Durven,” smaalde hij. „Waarom niet? Maar 'k wil niet, hoor. Ik wil vooruit komen. En als je geen les neemt, schiet je niet op.”

„Wat 'n lef,” schimpde Jan. „Denk je soms, dat je over een jaar boekhouder bent of chef?” En hij grinnikte tartend.

„Loop rond!” wenschte Frank. Wat 'n nare jongen, waarom wachtte hij hem ook op!

Zeker, moeder's raad was goed. Hij moest dien knul laten loopen, zich in 't geheel niet met hem inlaten.

Jan Brenning merkte, dat Frank zich van hem afkeerde. En dat moest niet.

„Och jò, 't is immers maar gekheid. Maar heusch, vin-jij 't nou ook niet vervelend, om nou dadelijk weer al les te gaan nemen? Je hebt gewoon niks aan je avond.

Na kantoor gaan studeeren; veel werk krijg je op van die lui, hoor; 'k weet er alles van; ze wouen mij er ook aan hebben; 'k heb 't een poosje gedaan, maar 'k had er gauw genoeg van. Heusch, je zou dwaas zijn, als je het deed. Nou kun je juist 'n fijn leventje krijgen en dan zit je weer heel den tijd binnen. *Ik* lapte 't 'm niet."

En toen Jan zóó sprak, met een zweem van medelijden in zijn stem, kreeg Frank weer 'n beteren indruk van hem. Was het dan niet waar, wat Jan zei? 't *Was* toch zoo; je *had* dan toch nóóit vrij!

„Nou ja,” zei hij, „maar 'n *poosje* zal 'k nog wel mogen wachten”

„Wel ja, dat mag je *zeker*, en daarom zou ik ook maar 'n poosje wachten, met het thuis te *zeggen*,” raadde Jan Brenning.

„Maar als de chef er dan morgen naar vraagt?” weifelde Frank, al half gewonnen.

„Denk je, dat de ouwe daar heel den dag over loopt te piekeren? En, *als* hij het vraagt, dan zeg je, dat je 't vergeten bent.”

Listig gluurden onder het spreken Jan Brennings oogen Frank aan.

Wat zou Frank zeggen?

„Nou ja,” zei hij, „'k *hoef* het natuurlijk niet dadelijk thuis te vragen; 'k *moet* niet. De chef heeft het alleen maar *aangeraden*.”

„Dat zei ik immers óók,” kwam Jan Brenning,
„dat spreekt immers van zelf.”

Frank had zich groot gehouden. Zie-je, nu zou die Jan Brenning toch niet kunnen zeggen, dat hij zoo'n heel zoet jongetje was, dat heelemaal niets durfde. Hij liep naast Jan verder en vergat, dat zijn moeder hem geraden had, hem te ontwijken. Och, dat *kon* toch niet, als je samen op één kantoor was. Hij kon toch niet tegen Jan zeggen: hoepel op! Jan was niet zoo vervelend; welnee; maar *hij*, Frank, was eigenlijk nog zoo'n echt onnoozel schooljochie; dáárdoor kwam het, dat hij nog zoo weinig durfde. Maar dat zou nu anders worden. Hij was thans van school af en moest toonen, dat hij kantoorheer was.

Jan rookte, als steeds, zijn sigaret.

„Ook één?” vroeg hij; maar hij lachte er niet bij, als de vorige maal. Hij deed het echt grooteheer-achtig; dat was toch niets bijzonders, dat je je vriend een sigaret presenteerde.

Even wou Frank weigeren. Moeder wou het immers niet! Maar . . . dan was hij weer een eind in Jan's schatting gedaald en weer het zoete schooljongetje. En bovendien . . . daar voegde zich juist een derde bij hen, een vriend van Jan, die ook op een kantoor was, Henny van Waarden, een fijn heertje, die altijd met Jan samen ging.

„Bonjour,” groette Henny Jan; vragend keek hij Jan aan.

„Da's mijn vriend Frank Remmers, pas bij mij op kantoor,” lichtte Jan in.

„Bonjour zeg,” zei Henny, Frank van het hoofd tot de voeten opnemend.

„Bonjour,” groette Frank terug.

„Nou?” drong Jan aan, nog altijd de geopende sigarettendoos Frank voor houdend.

„Wel ja,” zei Frank bewilligend. En hij nam er een.

„Jij ook?” noodigde Jan Henny van Waarden.

„En òf,” zei Henny met een vloek. In een oogwenk had hij lucifers bij de hand, streek er een aan en hield het vlammetje Frank voor, die nu geen keus meer had en, alsof hij het al jaren gewoon was, een flinken haal deed en de rook in een dikke wolk wegblies.

Frank voelde zich nu een heel anderen jongen; zoo met zijn drieën, dampend en pratend door de straten stappend, net als groote mannen. Bah, hij was gelukkig niet zoo'n bang schoolbaasje meer.

„Een goed merk,” zei Henny van Waarden met een vloek.

Frank schrok toch even. Dàt was hij niet gewoon; dat deed ook Jan Brenning niet. Maar och, vloeken, dat deden er zoo velen; dat moest

die Henny van Waarden maar zèlf weten; *hij* zou het nooit doen.

„Ga je vanavond mee?” vroeg Jan Brenning aan Henny.

„Waarheen?” was Henny's wedervraag.

„Naar de bioscoop; een fijn stuk hebben ze van avond jò, in *Scala*, 't gaat voor de eerste maal; het heet: de bandieten van het verre Westen. Fijn zeg, van de prairiën, en buffels en Indianen. Hè!” liet hij er als een zucht van verlangen op volgen.

„'k Heb geen spie,” bekende Henny.

„*Ik* ook niet,” zei Frank. Hij *mocht* niet naar de bioscoop, maar *dat* wou hij niet laten merken, wat zouden ze hem bespotten; nee, zóó kinderachtig wou hij niet zijn. Henny had geen geld, nu *hij* immers *ook* niet. Hij kon zich gemakkelijk groot houden en hoefde van zijn niet-mogen niet te reppen.

„Maar *ik* heb spie,” kwam Jan Brenning snoevend, „en ik hou jullie allebei vrij!”

Henny antwoordde met een vloek van verbaazing. „Wat ben jij royaal, zeg!”

Frank kwam in groote moeilijkheid.

Wat moest hij *nu* doen? Tòch weigeren, en er voor uitkomen, dat hij feitelijk niet *mocht* van thuis? . . .

„*Jij* gaat toch zeker óók mee?” vroeg Jan, toen Frank maar niet antwoordde.

„'k Weet nog niet,” ontweek Frank. „Misschien moet ik vanavond met vader uit,” loog hij.

„Jò, mag jij soms niet?” riep Jan Brenning, Frank valsch aankijkend.

Frank werd vuurrood.

„Mógen?” sprak hij tegen. „Best hoor, maar 'k heb er geen zin in”

„Smoesjes,” wierp Henny van Waarden er tusschen. „Smoesjes hoor! Wie zou er nu geen zin in hebben, om zoo'n fijn stuk te gaan zien. Je gaat mee, hoor! 't Kost je immers geen cent!”

„Ja, jò, doe het maar gerust. Thuis hoeven ze het niet eens te weten.”

„En als ik dan laat thuis kom?”

„O, daar verzinnen we wel wat op. En als het je te laat wordt, ga je weg!”

't Denkbeeld naar den bioscoop te gaan, lokte Frank. Hij had wel eens boeken gelezen, waarin verteld werd van de prairiën en de avonturen, die jagers of reizigers bij de Indianen beleefden. En dat alles nu op het doek te zien, te zien in levende beelden, o, het had zooveel bekoorlijks. Maar het mócht niet; vader en moeder wilden er volstrekt niets van hooren; en eigenlijk had hij er nog nooit zoo over gedacht en was hij er nooit zoo begeerig naar geweest als nu. *Nu* kreeg hij de kans om, zonder dat het iets kostte, er heen te gaan. Als hij nu maar *durfde*!

Moeder's vermaningen scheen hij geheel vergeten. Hij moest zich, meende hij, nu *groot* houden.

Daar klonk Jan Brenning's stem weer:

„Dus jij gaat mee. Ik wacht op jullie van avond om half acht op den hoek van de Hoogstraat; dan gaan we samen fijn uit.”

„Op mij kan je rekenen,” schaterde Henny, en hij vloekte.

't Hinderde Frank; maar niet zoo erg als de eerste maal. Dat wàs nu eenmaal zoo: die jongen vloekte, en dat deden er zoo véél; hij zèlf zou het nooit doen!

„En jij?” drong Jan Brenning weer aan.

„Ik . . . ik,” stotterde Frank, „ik weet het nog niet.”

Zijn hoofd gloeide; de sigaret had hem onpasselijk gemaakt; hij voelde zich heelemaal niet lekker. Maar 't meest bracht hem Jan Brenning's aanbod in de war. Ach, had hij moeder's raad maar gevolgd en had hij Jan's gezelschap maar gemeden.

„Flauwerd!” zei Jan.

„Zoete jongen, hoor!” prees Henny van Waarden sarrend.

Boos wendde Frank zich af. Hij sloeg een zijstraat in; het gezelschap van die twee begon hem ondraaglijk te worden.

„Waarom ben je nou kwaad?“ vroeg Jan Brenning, die hem een eindje achterop kwam, niet lettend op Henny's roepen: „Laat dien flauwen knul toch loopen!“

Want Jan Brenning had zijn reden, om Frank niet al te boos te maken. En zachtjes voegde hij er aan toe: „Laat hem maar praten; wat heb je met Henny van Waarden te maken? *Ik* vind hem ook een vervelend ventje; maar daarom hoef je toch zeker *mij* niet in den steek te laten? Wees nou wijs, en ga van avond mee, al is het maar voor 'n uurtje? Dàt kan toch zeker wel?“

Jan sprak zóó vertrouwelijk en scheen zoo geheel op Franks hand, dat deze zijn boosheid voelde zakken.

„'k Zal zien,“ beloofde hij.

„'t Kost je niets, dat weet je,“ zei Jan. „Nou tot vanavond half acht dan, hoor, op den hoek van de Hoogstraat. Adjuus!“

Hij deed, alsof hij er vast op rekende, dat Frank zou komen.

„'k Weet het nog niet, hoor!“ riep Frank hem na.

III.

HET BOOS BEGEEREN.

„Hoe is het vandaag gegaan, Frank?“ vroeg Moe, toen hij thuis kwam.

Frank's hoofd was nog vol van de plannen, die Jan hem had voorgesteld en waarin hij zoo veel aanlokkelijks vond. En hij hoorde eigenlijk niet recht wat Moeder vroeg, zoodat hij niet dadelijk antwoord gaf.

Moe vond dat vreemd. Anders was hij altoos zoo druk, en vooral als er wat nieuws was, kon hij er honderd-uit over praten. Ze had verwacht, dat er een stroom van woorden zou volgen en hij scheen haar vraag niet eens gehoord te hebben.

Ze keek hem eens wat nauwlettender aan; scheelde hem wat? Ja, ze vond, dat hij er wat bleek en betrokken uitzag; en herhaalde haar vraag.

„O, best, moe!“ begon Frank. Nee, hij moest nu toch vooral niet laten merken, dat er „iets“ wàs.

„Wat heb je zoo al moeten doen!“ informeerde Moe.

En Frank vertelde, van zijn plaatsje op 't kantoor; van zijn werkjes, zijn boodschappen, maar van Jan Brennings gezelschap en Jan's voorstel repte hij niet. Evenmin deelde hij zijn Moeder iets mee van het gesprek, dat de chef met hem had gevoerd. Dat moest nog maar even wachten! Wie weet, zei Moe anders nog, dat hij maar dadelijk met die lessen moest beginnen, en dat stond hem niets aan.

Moe luisterde met belangstelling. Ze kwam wat dichterbij hem staan, onderwijl hij aan 't vertellen was.

„Heb je hoofdpijn?” vroeg ze. „Je ziet zoo bleek; misschien wat druk geweest, dat ben je nog niet gewoon”

„O nee, Moe,” ontkende Frank, „heelemaal niet!”

Moe keek hem nog eens aan.

„O,” zei ze opeens, „ik begrijp het al. Je hebt sigaretten gerookt; ik *ruik* het”

Frank wou tegenspreken, maar Moe zei streng: „Nee, mannetje, je kunt me niet bedriegen. Waarom heb je 't gedaan? Je weet toch, dat je niet mag, je bent nog veel te jong”

„Och,” zei Frank, „Jan Brenning hield niet op, of ik”

„Maar wat had je met Jan Brenning te maken? 'k Heb je nog uitdrukkelijk gezegd, dat je je niet

met hem zou inlaten. Die jongen is geen goed gezelschap voor je."

„Ik kan het toch niet helpen, dat hij naar me toe komt; ik kan dan toch niet hard van hem weg loopen," verdedigde Frank zich.

„In elk geval," zei Moe streng, „wil ik niet, dat je met hem omgaat. Als hij merkt, dat je niet van zijn gezelschap gediend bent, zal hij je wel met rust laten. Dat heb ik je immers al gezegd. En in geen geval neem je sigaretten van hem aan."

Frank zei niets terug. Moe was boos. Hoeveel méér zou ze het zijn, dacht hij, als ze wist, waartoe Jan Brenning hem wilde overhalen. Hij voelde zich niet op zijn gemak. Zijn geweten was niet zuiver. Ontevreden zette hij zich bij het raam op een stoel.

Het ging heel anders, dan hij zich had voorgesteld. Wat zou dat prettig zijn, had hij altijd gedacht, 's avonds thuis te komen en alles van 't kantoor te vertellen.

Hoe kwam het, dat het zoo anders was?

Frank voelde het wel: hij *wist* het wel, *dat lag aan hem!* Aan hem alleen! Of neen, het was de schuld van dien naren Jan Brenning. En tòch wat Jan Brenning hem had voorgeslagen, leek hem zoo begeerlijk. Zou hij, of zou hij *niet?*

De begeerte nam de overhand. Ja, hij zou!
Maar hoe?

Hoe kon hij dezen avond weggkomen? Dat moest hij eens overleggen, misschien vond hij er wel wat op. Gewoon wegloopen en 's-avonds laat terugkomen, dat durfde hij niet. Maar . . . ha! er begon een plannetje rijp te worden, dat hij gemakkelijk zou kunnen uitvoeren. Wel klopte het daarbinnen onrustig, toen hij het overdacht en uitspon, maar . . . 't was immers de *eenige* weg, die hem openstond! . . .

Hij probeerde bij zijn moeder den onaangename indruk, door zijn ongehoorzaamheid teweeggebracht, weer weg te nemen, door haar verschillende kleine diensten te bewijzen. Hij was vriendelijk en bereidwillig om te helpen; hij deed zonder tegen spreken een paar boodschappen, zoodat Moe weer wat vriendelijker begon te kijken. Zelfs vertelde hij, toen vader thuisgekomen was, dat de chef hem bij zich had geroepen en hem aangeraden had les te gaan nemen in 't Engelsch; dan zou hij beter vooruit kunnen komen. Er was wel zóó'n *ergen* haast niet bij, voegde Frank er aan toe, maar hij had moeten beloven er toch eens met Vader en Moeder over te praten. En als de chef dan met een paar dagen antwoord kreeg, was dat wel goed.

Vader en Moeder beloofden hem, er eens ernstig over te zullen denken.

Vader informeerde ook eens, als Moe, naar zijn wedervaren op dezen dag en Frank deed hem een heel verhaal van zijn kantoorwerk; hij sprak vol vuur over zijn bezigheden en Vader had er schik in, dat Frank het werk zóó aanstond. Wie weet, als hij zijn best deed, bracht hij het nog een heel eind. Frank praatte maar druk door, want hij was erg bang, dat Moe vertellen zou van zijn sigaretten-rooken; maar of Moe het met opzet naliet, òf dat ze het vergeten was, Vader kreeg het, (gelukkig, dacht Frank), niet te hooren.

Intusschen was het bijna zeven uur geworden. Buiten begon het al te schemeren en Frank begreep, dat hij *nu* zijn plan moest gaan uitvoeren, wilde het met Jan Brenning naar de bioscoop kunnen.

Nog even aarzelde hij; maar de lust naar het verbodene werd zóó sterk, dat hij doorzette.

„Vader, mag ik nog een poosje naar Wim van Doelen?” vroeg hij, zoo onschuldig mogelijk.

„Nu nog?” zei Vader.

Wim van Doelen was een vroegere buurjongen, die al meer dan een jaar niet meer buiten mocht komen. Wat hadden ze dikwijls samen gespeeld, daar ze even oud waren; ze woonden vlak naast elkaar en konden heel goed met elkander opschieten. Sinds eenige maanden waren de Van Doelen's verhuisd.

Af en toe ging Frank zijn vriendje nog wel eens bezoeken en las hem dan wat voor of vertelde hem van de andere jongens en van 't geen er op school voorviel; soms speelden ze samen met de meccano-does, als het tenminste Wim niet te zeer vermoeide. Hij had pijn in den rug en nu moest hij meestentijds op den rug blijven *liggen*. 't Was voor Wim altijd een feest, als Frank hem kwam bezoeken.

„Nu nog?” zei Vader. „'t Is wel wat laat!”

„Och,” zei Moe, „die jongen ligt altijd zoo alleen. Hij heeft zoo weinig vriendjes meer.”

„En ik ben er al in geen week geweest,” drong Frank aan, toen hij merkte, dat Moe niet heelemaal afkeerig was, om zijn verzoek toe te staan.

Vader vond het dan maar goed. „Je begrijpt,” zei Moe zachtjes tegen Vader, „hij is nu vol over zijn kantoor en wil het eens in kleuren en geuren aan zijn vriendje gaan vertellen.”

„Niet te laat, hoor!” zei Vader, toen Frank zich gereed maakte, weg te gaan. „Om negen uur weer binnen!”

„Ja Vader,” riep Frank. „Dag Vader, dag Moeder!”

En weg was Frank!

Zie zoo, dat was gelukt! Slim overlegd had hij het, en . . . vader noch Moeder hadden er *iets* van bemerkt. Nu naar Wim van Doelen toe; ja,

maar niet lang, want anders kwam hij te laat bij Jan Brenning en dan ontging hem zijn uitstapje.

Haastig liep hij de straten door tot hij voor de deur stond van het huis van Wims ouders.

Hij belde aan.

De deur werd opengetrokken en een vroolijke stem riep van boven de trap af: „Hallo! Frank! Ben jij daar? Kom boven!”

't Was Wims zusje, een jaar ouder dan hij. Ze vond het heerlijk, dat Frank haar broertje weer eens kwam opzoeken.

„We dachten al,” vertelde ze, terwijl Frank de trap opklom, „dat je Wim heelemaal had vergeten. We hebben je in geen week gezien. Waar heb je toch gezeten?”

Frank praatte wat van drukte en van zijn kantoor, maar Bets viel hem in de rede:

„Maar nou ben je er, wat zal Wim blij zijn; hij heeft het al een paar maal over je gehad. Kom maar binnen,” noodigde ze, toen Frank boven op het portaal aangekomen was en voor de kamerdeur stond.

Frank groette Wim's vader en moeder.

„Ga maar gauw naar Wim, hoor!” zei moeder. „Wim verlangt zoo naar je!”

En Frank verdween in het zijkamertje, waar Wim werd verpleegd.

„Dag Wim,” zei hij, hartelijk.

Wim keerde zich half naar hem toe en keek hem met dankbare oogen aan.

„Fijn dat je gekomen bent, Frank,” zei hij. „Hè, 'k ben er zoo blij om, d'r komt haast niemand bij me en ik lig vaak zoo alleen”

„En je moeder dan, en je vader, en Bets!” wierp Frank tegen. Nee, die Wim moest het niet te erg maken, nee hoor, zoo héél erg was het toch niet! Zijn vader en moeder en zusje waren toch altijd bij hem!

Nu moest die Wim niet gaan doen, of hij Franks' gezelschap niet missen kon. Frank wou er niet van hooren; hij was immers van plan maar heel kort te blijven en zoo gauw mogelijk weer weg te gaan!

„Dat bedoel ik niet,” zei Wim met zijn zachte stem; „ik bedoel van de *jongens!*”

„O,” zei Frank, om toch *iets* te zeggen.

Hij had zich op den rand van Wims ledikant neer gezet, zooals hij gewoonlijk deed.

„En blijf je nu eens een flinke poos?” vroeg Wim. Hij wou van Franks bijzijn eens echt genieten. 't Was ook zoo naar, altijd maar te moeten liggen, terwijl zijn vroegere kameraads gezond waren en naar hartelust buiten konden spelen en hèm *vergaten!* Een bezoek van Frank verkwikte hem altijd zoo; dan vertelde Frank van school en van de jongens uit de klas;

Dat bedoel ik niet, zei Wim, ik bedoel de jongens!

en dan leefde Wim voor 'n poosje weer mee in al die dingen, waarvan hij nu al zoolang verstoken was. Als Frank maar *lang* blééf!

Frank moest Wim toch eens goed aankijken. Och, wat zag die arme jongen er zwakjes en bleekjes uit! Wat had hij eigenlijk een somber leven: altijd maar liggen en liggen; nóóit er uit, nóóit, en ja, Frank wist het wel, hij had er thuis al zoo vaak over hooren spreken zoo weinig hoop op beterschap.

Ineens zag hij in zijn gedachten Wim, zooals die *vroeger* was: een blozende, vroolijke, levenslustige kameraad; en nu Hij kreeg medelijden met hem, diep medelijden; ja, hij mocht toch Wim niet vergeten, hij zou hem maar veel gaan opzoeken; maar nu, *nu* had hij immers geen tijd. Nu moest hij maar gauw wat verzinnen, om gauw, *gauw* weg te komen. 's Kijken op z'n horloge, nou, al twintig over zeven. Nee hoor, hij moèst wèg, hij mèest. Anders was Jan Brenning weg, en dan kon hij niet naar de bioscoop. En hij drong zijn medelijden terug; ja 't kostte hem wel moeite, maar 't mèest en hij zou immers gauw terugkomen en dan, ja hoor, daar kon Wim op rekenen, dàn zou hij héél lang blijven!

„Nee, Wim, heusch niet,” antwoordde hij. „Ik kàn niet; ik . . . heb het zoo druk, ik moet gauw weer naar huis,” loog hij, „ik mag niet zoo lang wegblijven.”

„Jammer,” zei zachtjes Wim, en uit zijn oogen gleeed de blijheid weg. „Ik had je willen vragen, of je me een poosje wou voorlezen uit”

„Nu kan ik heusch *onmogelijk*, Wim,” sneed Frank af. Ja, hij vond het wel zielig voor Wim, maar hij kòn nu niet toegeven, hij moest zijn plan uitvoeren.

Hij keek Wim maar niet aan; die droeve oogen vol teleurstelling maakte hem zoo akelig. Hij draaide al weer naar de deur toe, rammelde reeds aan de knop, en zei:

„Nou Wim, tot 'n volgenden keer dan, hoor, dan kom ik vast 'n *heele* poos!”

„Ja,” zei Wim.

Er was weinig klank in zijn stem en onwillekeurig *moest* Frank hem aankijken. En ineens viel hem de droevige trek in Wims gezicht op.

„Je bent toch niet boos op me?” vroeg hij.

„Nee,” zei Wim treurig. Meer niet.

„Dag hoor, Wim, en Zaterdag kom ik heel den middag, dan heb ik vrij van kantoor”

„Van kantoor?” vroeg Wim, ineens met meer belangstelling in zijn stem.

„Ja, o, weet je 't nog niet? Ik ben op kantoor bij Van Gelderen en Co.; fijn, hè; nou, daar zal ik je dan een heele hoop van vertellen; je kunt er vast op rekenen! Dààg!”

„Dàg!” zei Wim van Doelens zachte stem.

Frank trok de deur achter zich dicht; groette in 't voorbijgaan even Wims vader en moeder en Bets. „'k Kom Zaterdag den heelen middag; nu heb ik geen tijd!” riep hij en verdween.

Zie zoo, nu was hij dan toch vrij.

Zou het nog niet te laat zijn? Half acht moest hij op den hoek van de Hoogstraat zijn. Gelukkig, de electriche klok op den hoek van de Hoogstraat wees nog vijf minuten vóór. En . . . daar stonden Jan Brenning en Henny van Waarden al te wachten! . . .

„Ha!” riep Jan Brenning, toen hij Frank zag aankomen, „ben je daar dan toch? Slecht nieuws, jò!”

„Wat dan?” vroeg Frank verbaasd.

„'k Heb mijn portemonnaie verloren,” zei Jan Brenning. „Daar zat al mijn geld in, en — nou kunnen we natuurlijk niet naar de bioscoop.”

Franks gezicht betrok. Had hij dáárvoor zich zoo gehaast, zijn vriendje afgescheept, zijn Vader en Moeder wat wijs gemaakt? Het was hem een groote teleurstelling; hij had er nu eenmaal vast op gerekend. Zou dat waar zijn, wat Jan Brenning vertelde? Zou hij werkelijk zijn portemonnaie hebben verloren? . . .

„Zoo . . .,” zei hij. Meer niet. Wat kòn hij ook eigenlijk zeggen. „Nou, dan ga ik maar naar huis.”

Hij had in 't geheel geen zin, met Jan en Henny op straat te blijven slenteren; en even schoot de gedachte hem door het hoofd, dat hij dan maar weer naar Wim van Doelen moest gaan. Hij mocht immers tóch tot negen uur uitbliven!

„Jò, wacht nog even!” drong Henny, terwijl hij Jan Brenning een knipoogje gaf.

Frank merkte het; wat moest dat beduiden? Wilden die twee hem een beetje voor den gek houden? Hij kreeg hoe langer hoe meer tegenzin in hun gezelschap; hij voelde, dat moeder de waarheid sprak, toen ze zei, dat Jan geen goed gezelschap voor hem was. Maar . . . was hij dan vanavond niet zèlf bezig geweest, vader en moeder opzettelijk te bedriegen; was hij zooveel *béter*? . . .

„Wacht nog even,” herhaalde nu Jan Brenning; „zoo'n haast zul je nog wel niet hebben, en . . . ha!” riep hij opeens. Hij haalde uit zijn zak een klein doosje te voorschijn, dat hij opendeed.

„Kijk, da's waar ook. Nee, maar nou zijn we uit den brand, hoor!”

Nieuwsgierig keek Frank hem aan.

„Wat heb je dan?” vroeg hij.

„Wel, toevallig heb ik mijn doosje bij me, waar ik m'n postzegels in opspaar,” legde Jan Brenning, blijkbaar opgetogen, uit.

„Nou, wat zou dat?” vroeg Frank, die niet begripen kon, wat ze dáár nu aan hadden. „Wat

heb je aan die gebruikte postzegels; zijn die zóó-
veel waard, en kun je die dan zoo maar opeens
verkoopen?"

„Wel nee jò,” antwoordde Jan, met een uitdruk-
king van de grootste eerlijkheid op het gezicht,
„’t zijn geen *gebruikte*, maar *ongebruikte*! Snap
je ’t nou?"

„En . . . spaar jij dan *ongebruikte* postzegels
op?" vroeg Frank ietwat ongeloofig. Dàt had hij
nog nooit gehoord: *ongebruikte* postzegels op-
sparen!

„Ja, zie-je: dat komt zóó,” verklaarde Jan
Brenning, en hij kwam vertrouwelijk héél dicht
bij Frank loopen, „ik had zoo’n zin, om een mooi
boek te koopen, dat in de krant stond. ’t Koste
maar een daalder, en je moest als je ’t bestelde,
het geld in postzegels in je brief sluiten. Nou,
en ik wou het zoo graag hebben, en toen ben ik
maar begonnen te sparen, hè! Telkens kocht ik
zoo’n postzegel van ’n dubbeltje en ik bewaarde
die in dit doosje. Want anders had ik nooit ’t geld
bij mekaar gekregen, en zoo heb ik nou één vijftig
hier in zitten!"

„En wat wou je dan nou?" vroeg Frank, die
nog niet begreep, waar Jan heen wilde.

„Da’s nog al duidelijk. ’k Heb jullie immers
beloofd, je mee te nemen naar de bioscoop, en ik
hou jullie vrij: Als jij nou es even voor mij die

zegeltjes inwisselt; ik weet een winkeltje, waar ze dat graag doen; je geeft ze dan voor acht cent per stuk”

Frank keek Jan ten hoogste verwonderd aan. Wat moest *dit* nu beduiden? Hij begreep er *niets* van.

„Voor *acht* cent?” herhaalde hij werktuiglijk.

„Ja, jò, is dat zoo wonderlijk? Dan verdienen die lui er immers weer een paar cent op. Ze kunnen ze toch niet voor tien van je koopen?”

„O,” zei Frank, maar h \grave{a} lf overtuigd.

„Nou, doe je 't even?” vroeg Jan Brenning.

„Toe jò!” drong Henny van Waarden aan.

„Waarom?” zei Frank. „Doe 't zelf!”

Hij vertrouwde het zaakje toch niet heelemaal. Wilden ze hem eens voor den gek houden? Waarom had Jan zelf niet dat zaakje opgeknapt?

„k Vind je niks aardig,” zei Jan. „k Wil je nogal vrij houden vanavond. Kijk, die kerel in dat winkeltje ziet er mij op aan, dat ik verleden week zijn ruit heb stuk gegoooid, waar natuurlijk niets van aan is, maar hij denkt het toch. Henny van Waarden deed het per ongeluk, niet waar, Henny?”

Henny grinnikte.

„Nou ja, je begrijpt, dat we daarom liever daar vandaan blijven; maar jou kent-ie niet. Dus als jij nou even wilt gaan. Dan wachten we zoo lang. 't Is dadelijk gebeurd!”

Frank dacht nog even na. Ja, als 't zóó stond, kon hij het eigenlijk best even doen. Jan hield hem toch ook vrij. En Frank *dacht* er op dit oogenblik zelfs niet meer over, dat hij geheel en al op den verkeerden weg was; dat zijn ouders volstrekt niet wilden, dat hij naar de bioscoop ging; dat hij ze bedrogen had met zijn praatjes over een bezoek aan Wim van Doelen; dat hij zijn vriendje zoo schandelijk had misleid. Zijn eenigste gedachte was *nu*: hoe kom ik in de bioscoop!

„Goed,” zei hij, „geef dan maar op!”

„Hier,” zei Jan Brenning, „zie-je: vijftien postzegels van een dubbeltje, dus je krijgt daar 15 keer 8, da's één twintig voor. Kijk naar je geld zeg! Nou zal ik je even dat zaakje wijzen. Ga maar mee, we zijn er zóó!”

Ze liepen een straat door, tot een tamelijk duister en verlaten steegje.

„Kijk jò, daar aan je rechterhand, vlak bij dien lanternen.”

„Ik zie geen winkeltje,” zei Frank.

„D'r is er toch een; 't is zoo'n zaakje, waar ze van alles verkoopen, zoo'n soort uitdragerijtje.”

„Jullie wacht toch op me?” vroeg Frank, die zich in dit nauwe, sombere steegje weinig op zijn gemak voelde.

„Natuurlijk, we gaan weer terug naar den hoek van de Hoogstraat. Daar wachten we je op!”

Jan Brenning en Henny van Waarden keerden terug.

Frank stapte het steegje verder in. Een oogenblik kwam de lust in hem op, terug te gaan, want hij voelde zich niets op zijn gemak. Maar hoe zouden ze hem uitlachen! En dan kwam er niets van, naar de bioscoop te gaan

Vooruit dan maar!

Met snelle schreden stapte hij het steegje door. Hoe eerder hij dit karweitje nu had opgeknapt, hoe liever!

Hij lette er niet op, dat een man uit een donker portaaltje te voorschijn trad en hem volgde.

IV.

DOOLPADEN.

Ha! daar was het winkeltje. Wat zag het er vies en vuil uit. Kleine, beslagen ruiten, hier en daar gescheurd, en op die plaatsen met papier beplakt. Een kleine gaslamp wierp een treurig licht op allerlei dingen, die in groote wanorde lagen uitgestald: kleeren, borstels, mondharmonica's, vogelkooien, pannen, oude boeken enz. enz. Frank zag het, toen hij, vóór naar binnen te gaan, heel even door de ruiten naar binnen had gegluurd.

Hij aarzelde.

Zou hij het toch wel doen! 't Stond hem niets aan. Wat 'n verlopen zaakje!

Maar kom! 't Was maar een oogenblikje werk; dan was 't gebeurd. En hoe zouden ze hem uitlachen, als hij terugkwam, zonder zijn boodschap te hebben verricht. En wat zou Henny van Waarden schimpen! Vooruit dan maar!

Hij lichtte de klink van de deur op en stapte binnen.

Wat 'n mufte lucht hing hier, en wat was het er een rommel

De winkelbel rammelde met een schor geluid en een oudachtig mannetje schuifelde door een deur, die achter de toonbank was, naar binnen.

Tegelijkertijd schoof ook de man, die Frank

Een oudachtig mannetje schuifelde naar binnen.

gevolgd was, den winkel in.

Het oudachtig mannetje nam de binnenkomenden scherp op. Het bezoek van den heer scheen hem niet aangenaam.

„Wat belijft meneer?“ vroeg hij met krakende stem aan den man, ofschoon deze het laatst was binnengekomen. Het scheen, dat hij Frank amper had opgemerkt.

„Ga je gang,” zei de man; „’t is mijn beurt nog niet. ’k Ben het laatst gekomen!”

Hoewel blijkbaar tegen zijn zin, vroeg het mannetje nu aan Frank:

„En u, jongeheer?”

Frank haalde het doosje te voorschijn.

Het mannetje wenkte hem, dat hij het zou weghouden, maar Frank begreep daar niets van.

De vreemde man was naderbij gekomen.

„Ik wou u vragen,” begon Frank, „of u ook postzegels wilt inwisselen. ’k Heb er”

„Och jongen, wat zal ik met die postzegels! Nou, zoek ze maar es uit, dan zal ik er strakjes eens naar kijken, wat ze me waard zijn En . . . zal ik mijnheer dan nu alvast maar helpen?” wendde het mannetje zich opnieuw tot den anderen bezoeker. Hij scheen dien met alle geweld wèg te willen hebben om alleen met Frank te zijn!

„’k Heb den tijd,” zei de man onverstoort.

Het mannetje bromde wat.

„Laat me es zien,” gebood hij, en nam Frank het doosje uit de hand. „Nou,” bromde hij, „die zijn niet veel waard”

„Het zijn *nieuwe*,” viel Frank verontwaardigd uit. „Vijftien van een dubbeltje, en ik wil ze voor acht cent”

„Geef mij dat doosje eens,” zei ineens de stem van den laatstaangekomene.

„Waarom?” zei het mannetje, boos en dreigend.

„Geen praatjes,” zei de onbekende, „laat me 't zien!” Tegelijk haalde hij uit zijn zak een penning te voorschijn, dien hij het oude mannetje onder den neus hield. Het kereltje bromde wat, maar gaf het doosje toch over.

Frank kon niet begrijpen, wat dit alles te beduiden had.

De vreemde draaide Frank naar zich toe, om het volle licht op diens gezicht te laten vallen.

„Wat beteekent dat?” zei hij op strengen toon.

Frank wist niet wat te antwoorden. Maar wat had die meneer er ook eigenlijk mee te maken! Hij kon toch postzegels verkoopen, als hij wilde!

't Scheen, dat de vreemde deze gedachten op Franks gezicht kon lezen; hij zeide tenminste:

„Hoor es jongetje, ik ben een rechercheur van de politie, en ik móet weten, hoe jij aan die zegels komt. Da's geen eerlijke zaak: postzegels van tien voor acht cent verkoopen! Hoe kom je d'r aan? Spreek op!”

Nu kwam Frank in de moeilijkheid. Zou het heusch zijn, zooals de man zei: een oneerlijke

zaak? Maar daarvan wist hij niemendal af. Zou Jan Brenning hem dan maar wat wijs gemaakt hebben? In elk geval: hij was onschuldig, hij deed slechts een boodschap voor anderen.

Terwijl hij dit stond te bedenken, keek de rechercheur hem ongeduldig aan. Zeker stond die jongen een leugen te verzinnen.

„Nu?” zei hij.

„Die postzegels zijn niet van mij,” zei Frank.

„Van wie dan wel?”

„Van mijn kameraad.”

„Waarom kwam die ze dan zelf niet verkwan-selen?”

De rechercheur geloofde van Franks verhaal niet veel. Hij was er aan gewoon, dat jonge dieven en deugnieten altijd de schuld gaven aan een ander, die dan meestal niet te vinden was.

„Hij durfde niet,” zei Frank.

„Dat begrijp ik niet. Als 't een eerlijke zaak is, kan hij toch zelf komen. Waarom durfde hij niet?”

Frank raakte met de zaak verlegen. Want nu zou hij alles moeten vertellen aan dien vreemden meneer. En zou Jan Brenning dat goedvinden? Zou

Hij aarzelde om te antwoorden.

„Hoor es,” zei de rechercheur, „jij gaat even met me mee naar het bureau. En dan moet je me eens alles haarfijn vertellen!”

Frank werd bleek. Hij naar het bureau? En als eens iemand, die hem kende, het zàg?

Wat zouden ze wel van hem denken?

„Meneer, heusch, het is waar. Mijn kameraad heeft het aan me gevraagd,” zei hij met bevende stem.

„Zooveel te beter,” zei de rechercheur. „Als jij onschuldig bent, heb je ook niets te vreezen. Je wilt toch wel even *gewillig* met me meegaan?”

De rechercheur had dien avond op den loer gestaan, om een jongen te snappen, die er voor bekend stond bij de politie, dat hij telkens met dingen, van diefstal afkomstig, naar dit winkeltje ging, waarvan de eigenaar, het oude mannetje, voordeelige zaakjes maakte met het voor een prikje opkopen van die gestolen waar. In het donker leek Frank veel op den jongen, op wien de rechercheur wachtte; hij had gemeend, dat het de bewuste knaap was, en bemerkte pas in den winkel, dat hij een ander vóór zich had. Maar óók dit zaakje leek hem niet pluis, en daarom wou hij het onderzoeken.

„Dus jij gaat even met me mee. Afgesproken. En jij wijst me dien kameraad van je aan, die immers op je staat te wachten?” peilde de rechercheur.

Frank knikte toestemmend. Wat schoot hem anders over? En hij was immers onschuldig.

„Denk er om,” waarschuwde de rechercheur,
„probeer niet te ontsnappen. Dat zou je niet
baten. Waar staat je kameraad?”

„Op den hoek van de Hoogstraat staan ze
allebei.”

„Allebei? Zijn er twee? Hoe heeten ze en waar
wonen ze?”

De rechercheur haalde een zakboekje te voor-
schijn en noteerde de namen, die Frank noemde:
Jan Brenning en Henny van Waarden; de adres-
sen kende Frank niet precies. Maar Jan Brenning
was op hetzelfde kantoor als hij. De rechercheur
teekende het aan. Dit was voldoende.

„Nu gaan we.”

Daar gingen ze. Frank moest vooruit loopen.
Maar twee pas achter hem volgde de rechercheur.
Het steegje waren ze gauw weer uit en toen
stapten ze door de straat, die op de Hoogstraat
uitkwam.

„Staan ze er nog?” informeerde de rechercheur,
toen ze den hoek naderden.

„Ja,” antwoordde Frank met bevende stem,
„daar onder de klok.”

„Aha!”

Jan Brenning en Henny van Waarden had het
wachten al lang genoeg geduurd. Ze begrepen
niet, waar Frank toch bleef. Zou hij soms
met het geld er van door zijn?

Het steegje waren ze gauw weer uit.

Scherp tuurden ze de straat in. Maar tevergeefs. Eindelijk! Daar kwam Frank. Ze zwaaiden, ten teeken, dat hij moest opschieten.

Maar Frank zwaaide niet terug. En wie was die heer, die vlak achter hem aan liep?

Die precies vlak achter hem blééf?

„k Vertrouw het niet,” zei Henny met een vloek; toch hield de nieuwsgierigheid hem nog op de plaats, waar hij stond.

Al duidelijker konden ze Frank onderscheiden. Nog slechts eenige huizen was hij van hen verwijderd Toen durfden ze niet langer wachten , met een paar haastige sprongen waren ze de Hoogstraat in en in het gewoel der menigte aan het oog van den

Scherp tuurden ze de straat in.

rechercheur onttrokken.

„Niet erg,” mompelde deze. „Kom, we gaan nu maar regelrecht door.”

Hij had wat meer vertrouwen in Frank gekregen, nu hij bemerkte, dat deze hem al-

thans hierover geen leugens had wijs gemaakt.
Ze waren er spoedig.

Wat was Frank blij, dat niemand, die hem kende, hem was tegengekomen.

De rechercheur liet hem in een vertrek binnen, waar een tafel stond, waarachter hij zich neerzette. Ook Frank kreeg een stoel.

„En vertel me nu eerlijk eens alles, alles hoor!” zei hij vertrouwelijk.

Toen begon Frank. *Alles* vertelde hij, juist zooals het gebeurd was.

„En kon je niet begrijpen, dat Jan Brenning je maar wat op je mouw spelde?” vroeg de rechercheur.

„Nee,” zei Frank eerlijk. „Het waren toch zijn eigen opgespaarde postzegels?”

„Nu, we zullen zien,” antwoordde de rechercheur. „Jij houdt nu maar je mondje dicht tegen dien Brenning en Henny van Waarden. Begrepen?”

„Ja, meneer!”

„Dan kun je nu wel gaan.”

Frank groette en vertrok. Hij merkte niet, dat al spoedig een man hem volgde en nauwkeurig zijn gangen bespiedde. Maar Frank was ook veel te blij, dat hij weer vrij was, en keerde zonder een enkel straatje om te loopen, naar huis terug.

V.

ONRUST.

Gelukkig was hij juist op tijd thuis; nog even vóór negen. Vader en moeder merkten wel, hoe gejaagd hij was; maar dat kwam misschien van zijn haasten om niet te laat binnen te wezen.

En hoe maakt Wim het? informeerde moeder.

„En hoe maakt Wim het?” informeerde moe.

Die vraag overviel hem. Hij was Wim, en zijn heele bezoek bij zijn vriendje, vergeten, door al

het vreemde, dat nà dien was gebeurd. Hij antwoordde dan ook niet dadelijk, en zei toen een beetje verward: „O, Wim was, . . . nou ik geloof, dat hij er niet zoo heel best aan toe is.”

„Wat scheelde er aan? Was het erger?” vroeg Vader.

„Hij zag er zoo bleek uit,” vertelde Frank. Ja, nu zag hij zijn vriendje daar liggen, met de ingezonken oogen en de matte kleur; nu dacht hij weer aan Wims groote teleurstelling, omdat hij, Frank, niet had willen blijven.

„Ja,” zei moe, „’t is heel treurig voor het ventje. Je moet hem eens wat vaker opzoeken, Frank.”

„Ja moe,” beloofde hij gretig. „Zaterdagmiddag, heb ik met ’m afgesproken.”

„Mooi. En zou je nu maar niet naar kooi gaan? Je moet morgen bijtijds er uit, en frisch op je kantoor zijn,” zei vader.

„Ja, vader,” stemde Frank toe. Hij verlangde, nu maar gauw uit de kamer te komen, en alleen te zijn.

Zoo gebeurde, en Frank zocht zijn slaapkamertje op.

Haastig kleepte hij zich uit; gauw, gauw, en dan in bed Maar moest hij zijn avondgebed niet doen? Hij aarzelde even er was zooveel gebeurd van avond! En moest hij dat alles den Heere zeggen? Of nee, dat

hoefde immers niet! Hij kon zijn gebedje van vroeger nu wel eens opzeggen! Dat was veel gemakkelijker Haastig dan maar, haastig want want hij zag zoo tegen 't bidden op!

Hij knielde neer Nee, wat hij nu ging doen, dat was eigenlijk geen bidden; dat was maar gauw wat opzeggen, om er maar van af te zijn. Toch, nee, 't kòn nu niet anders; hij durfde den Heere niet zeggen, al wat dezen dag, was gebeurd; want nu, in zijn stille kamertje, stond hem zijn heele zondenregister zóó overduidelijk voor den geest liegen en bedriegen was schering en inslag geweest nee, gauw maar, gauw

De woorden tuimelden door elkaar; verward was zijn spreken en — „amen” zei hij; nu dadelijk maar in bed; en slapen!

Jawel; slapen. De oogen sluiten, dàt ging. Maar slapen? Hoe onrustig klopte zijn hart; hoe bonsde zijn hoofd. Phh Hij gooide de dekens van zich af; boeh, wat warm Zou die rechercheur morgen op 't kantoor komen? En wat zou Jan Brenning dan wel zeggen? En zou Jan Brenning niet eerlijk aan de postzegels gekomen zijn? En hoe zou het nu met Wim zijn? En wat was dat toch naar geweest in dat winkeltje. En zou

Henny van Waarden met Jan Brenning meedoen? En . . . als vader en moeder nu eens achter deze geschiedenis kwamen? En . . .

Het dwarrelde en draaide maar om en om in zijn hoofd. Alles door elkaar! . . . Kon hij nu maar slapen . . . Want . . . onder dit alles door fluisterde een stem, die hij tevergeefs het zwijgen wou opleggen: Jij hebt gelogen; je wou naar de bioscoop, en je mocht niet. Je hebt je vader bedrogen; en je moeder ook; en Wim ook . . .

Lang lag Frank zoo te denken en te tobben. Over wat gebeurd was en . . . wat morgen gebeuren zou. Moest hij eigenlijk maar niet alles aan Moeder vertellen. Alles? . . . Nee hij durfde niet; hij durfde niet. En . . . moest hij zijn kwaad niet aan den Heere zeggen? . . . O, nee, dat durfde hij in 't geheel niet; nee, dat durfde hij niet . . .

Hij zou zich nooit meer met Jan Brenning en met Henny van Waarden inlaten. Nóóit! En hij zou niet meer naar de bioscoop willen. Nóóit! En hij zou Wim gauw gaan opzoeken. Vast! . . .

Maar . . . zijn schuld belijden? . . . Nee, dat . . . durfde, dat . . . wou hij eigenlijk niet.

VI.

BENAUWDE UREN.

Den anderen morgen was Jan Brenning al vroeg op het kantoor. Hij was véél vroeger dan gewoonlijk. Alleen de chef was reeds aanwezig. Jan draaide wat om den lessenaar van Frank Remmers heen, hield voortdurend mijnheer Bergmans, zijn chef, in het oog. Toen deze zich even voor het raam ophield en naar buiten keek, lichtte Jan haastig het deksel van Franks lessenaar op en stak zijn hand er in. Oogenblikkelijk haalde hij die weer terug. Maar toch niet zóó gauw, of mijnheer Bergmans had het gezien.

„Wat doe je daar aan eens anders lessenaar?” vroeg hij.

„O, niets; 'k vergiste me, ik dacht, dat het de mijne was,” antwoordde Jan.

„Hm!” zei mijnheer Bergmans. 't *Kon*, want Frank en Jan hadden naast elkaar een plaatsje. Maar hij vond 't toch wel een beetje vreemd.

Een poosje later kwam Frank ook binnen. Hij groette beleefd, maar was erg stil. Hij had een onrustigen nacht gehad; zijn droomen waren vol

.... lichte Jan haastig het deksel van Frank's lessenaar op.

benauwende dingen geweest, en met schrik herinnerde hij zich, dat hij Jan Brennings naam aan den rechercheur had moeten noemen. Thuis had hij getracht, zich goed te houden; moe had wel gevraagd, waarom hij zoo weinig at, hoe het kwam, dat hij zoo bleek was, of hij soms niet in orde was, maar hij had haar gerustgesteld en er overheen gepraat. Maar *nu* kwam de oude angst weer boven. Want *nu* zou de zaak onderzocht worden, en elk oogenblik kon de gevreesde man binnentreden.

Jan Brenning probeerde een praatje met hem aan te knopen, maar Frank gaf een ontwijkend antwoord, en bovendien was het spoedig tijd om te beginnen, en onder het werk werd door den chef geen gepraat geduld.

Jan Brenning voelde zich evenmin op zijn gemak. Hij had gisterenavond zeer goed gemerkt, dat er iets niet in den haak was, toen Frank zoo lang was weggebleven, en toen hij hem eindelijk in gezelschap van een vreemden heer had zien aankomen, had hij haastig de vlucht genomen. Want zijn geweten was alles behalve zuiver. Reeds geruimen tijd had hij zich op 't kantoor aan kleine diefstallen schuldig gemaakt; reeds meer dan eens had hij kans gezien postzegels te ontvreemden en die voor minder dan de waarde van de hand te doen, om maar aan geld te komen. Om niet ontdekt te worden, stuurde hij er altijd andere

jongens op af, onder belofte van een goede be-
looning, en gisteren had hij heel slim Frank er
voor weten te spannen. Maar . . . 't was scheef
gelopen! Toch *durfde* hij niet naar de postzegels
te vragen; en hij *wilde* het ook niet, want . . .

zijn plan was reeds ge-
maakt, en hij zou zich er
wel tusschen uit draaien.
Dom van hem om gis-
terenavond weg te loopen;
hij had juist moeten blij-
ven staan; maar . . . geen
nood! alles zou wel
terecht komen. *Hij had
zijn maatregelen reeds
genomen!*

Nog geen kwartier was
het werk op het kantoor
begonnen, of daar meldde
zich een bezoeker aan,
om den chef te spreken.
Deze ging den bezoeker
voor naar zijn *privé-kan-
toor*. Met één oogopslag

Met een oogopslag had Frank den re-
chercheur van gisteren avond herkend!

had Frank den rechercheur van gisterenavond
herkend! Een schok voer hem door het lichaam;
wat zou er nu gebeuren?

Een paar minuten later ging de deur van het

privé-kantoor weer open en de chef riep luid Jan Brennings naam.

Jan stond direct op, maar er was geen spoor van angst op zijn gezicht te lezen. Wie kon hem iets maken?

Frank zat te popelen. Wat zou zich gaan afspelen? Zou Jan Brenning bekennen? Of . . . misschien hem de schuld geven? Maar . . . 't waren toch Jans eigen postzegels geweest? Niet lang duurde het, of weer ging de deur van 't privé-kantoor open en Franks naam werd geroepen.

Hij ging, met een vuurroode kleur. De deur werd dadelijk achter hem gesloten.

Frank bevond zich tegenover den rechercheur, en mijnheer Van Gelderen, den eigenaar van het kantoor, die beiden achter een tafel zaten.

Terzijde stond Jan Brenning, die hem onbeschaamd aankeek met iets uitdagends in de oogen.

„Frank Remmers,” begon de rechercheur, „je hebt me gisteren wat wijs gemaakt! Je hebt me verteld, dat Jan Brenning je een doosje met postzegels had gegeven, om ze te gaan verkoopen voor 'm”

„Dat is,” viel Frank uit.

„Even wachten. Jan Brenning beweert, dat hij je heelemaal geen postzegels heeft gegeven. *Jij*

zelf had postzegels, en je wou er hèm op uitsturen, maar hij wilde niet, en toén ben je zelf gegaan."

„Wat 'n gemeenerd," barstte Frank los. „Er is niets van waar. *Hij* had de zegels en *hij* en Henny van Waarden vroegen, of *ik* ze wou gaan verkoopen, hij had ze opgespaard, vertelde hij . . ."

„Leugenaar, die je bent," riep Jan Brenning, „er is geen woord van waar. *Jij* had de postzegels en *jij* wou zoo graag naar de bioscoop; moet je *mij* de schuld geven?"

Frank stond versteld over zooveel leugens en valsheid. Hij kon geen antwoord vinden; zoiets had hij allerminst verwacht.

„Nu?" vroeg de rechercheur.

„Het is *niet* waar," schreeuwde Frank en tranen van boosheid sprongen hem in de oogen. „Hoe durft hij zoo te liegen. U kunt het aan Henny van Waarden vragen, menheer!"

„Dat zal gebeuren," zei de rechercheur droogjes. Hij ging even de deur uit en kwam spoedig weer binnen, gevolgd door . . . Henny van Waarden. Frank begreep niet, waar die zoo in eens vandaan kwam. Maar in zijn blijdschap kon hij er ook niet lang over denken. Henny zou immers zijn woorden bevestigen!

Henny en Jan Brenning wisselden een blik van verstandhouding.

Ga jij even in de gang, Jan Brenning," zei de rechercheur.

Jan verdween.

„Zeg, Henny van Waarden, vertel jij eens wat er gisteravond gebeurd is!" gebod de rechercheur.

Henny keek Frank met een valschen blik aan.

„Hij had postzegels," zei hij, „en hij wou dat Jan Brenning die voor hem ging verkoopen; postzegels van 10 cent voor 8 cent. Hoe hij er aan kwam, weet ik niet. Hij zei, dat-ie ze had opgespaard."

Zonder blikken of blozen kwam het er uit.

Frank wist niet, wat hij hoorde. Hoe had hij kunnen verwachten, dat Henny zoo zou spreken.

„Je liegt, je liegt!" schreeuwde hij. „Je draait het juist om. Jij en Jan hebben het zeker samen afgesproken, leugenaars!"

Maar tegelijk voelde hij, hoe zwak hij stond. Wat kon hij tegen die twee beginnen? Er was niemand anders bij geweest. Hij huilde van boosheid en machteloosheid. „Het is niet waar," herhaalde hij. „Ze liegen, die gemeenerds!"

„Stil," gebod de rechercheur. „Meneer van Gelderen," mag ik den lessenaar van dit jongemensch eens nakijken?"

„Met genoegen," antwoordde mijnheer Van Gelderen.

De rechercheur ging het kantoor binnen; de lessenaar van Frank werd hem aangewezen; hij lichtte het deksel op en daar lagen een rij postzegels, nieuwe van 15 cents. Hij nam ze er uit en ging er mee naar binnen, legde ze voor Frank op de tafel, die er verbaasd naar keek, en niet begreep wat dit alles te beduiden had.

„Die lagen in jouw lessenaar,” zei de rechercheur, en wees naar de postzegels.

„Er *liggen* geen postzegels in mijn lessenaar,” protesteerde Frank, heftig.

„Nee, er *liggen* er geen; maar deze *lagen* er zoo pas in. 'k Heb ze er zelf uitgehaald. Vertel me eens, zijn die van jou?”

„Nee,” zei Frank.

„Hoe komen ze dan in je lessenaar?”

„'k Weet het niet; *ik* heb ze er niet in gelegd,” zei Frank bevend. Ging men hem werkelijk voor een dief houden?

„Wilt U mijnheer Bergmans even roepen?” verzocht de rechercheur aan den heer Van Gelderen.

Mijnheer Bergmans kwam. De rechercheur vroeg hem, of hij wel eens postzegels vermiste. „Ja,” antwoordde mijnheer Bergmans, „al een paar maal. We hebben al geprobeerd den dief te ontdekken, maar 't is nog niet gelukt.”

„Dus al vóór deze jongen hier op het kantoor

was?" vroeg de rechercheur, op Frank wijzend.

„Zeker, al voor dien tijd. Maar nu is het al heel erg; vanochtend miste ik uit mijn bureau, waar de zegels bewaard worden, niet minder dan twintig postzegels van 15 cents. Ik was juist van plan er mijnheer Van Gelderen mee in kennis te stellen, toen U kwam."

„Hm!" deed de rechercheur. „Zouden het misschien deze zijn?" en hij wees op de zegels, die hij uit Franks lessenaar had gehaald.

„Wel mogelijk," antwoordde mijnheer Bergmans „maar hier zijn er maar *dertien*."

„Dus ontbreken er nog zeven," zei de rechercheur, „misschien"

„Mag ik U eens iets meedeelen?" vroeg mijnheer Bergmans. Hij en de rechercheur verwijderden zich even. Mijnheer Bergmans deelde aan den rechercheur mee, dat hij dien morgen Jan Brenning aan Franks lessenaar had gezien, wat hij Jan had gevraagd en wat deze had geantwoord.

„Verdenkt U dus Frank Remmers niet?" vroeg de rechercheur.

„In 't geheel niet," zei de heer Bergmans.

De rechercheur floot zachtjes tusschen de tanden. Hij deed de deur van de gang open en riep Jan Brenning, die met een onverschillig gezicht binnentrad. Nauwelijks was hij in 't kan-

toor, of de rechercheur gebood hem: „Haal je zakken eens uit!”

Jan Brenning toonde weinig lust en sputterde tegen. Maar dat baatte weinig. In een oogenblik had de rechercheur zelf Jans zakken geledigd, en legde een en ander op tafel. Er was ook een sleutelring met een paar sleutels en een zakportefeuille bij. De rechercheur opende de portefeuille, maar vond niets bijzonders, tot hij een klein zijtaschje ontdekte, waaruit hij spoedig . . . zeven postzegels van 15 cents te voorschijn haalde.

Verrast keken de heeren toe. Franks blikken verhelderden. Jan Brenning werd bleek. Henny van Waarden keek minder vroolijk.

„Hoe kom jij aan die postzegels?” vroeg de rechercheur. „Ook opgespaard, soms?”

„Die heb ik zelf gekocht. 'k Mag toch zeker postzegels koopen, als ik wil?” zei Jan Brenning brutaal.

„Natuurlijk!” zei de rechercheur. „Ik vroég het immers ook maar. Maar . . . nu zullen we de zaak eens nauwkeurig bekijken. Ga jullie even naar buiten. Straks roep ik je wel. En jij, Frank Remmers, gaat even in het vertrek hiernaast.”

Ze gingen, elk apart.

„Merkwaardig, heeren,” zei de rechercheur. „Heel merkwaardig. Ik denk, dat we niet lang

meer behoeven te zoeken naar den dief."

„Hoe dan?" vroeg de heer Van Gelderen. En mijnheer Bergmans keek ook nieuwsgierig den rechercheur aan.

„Wel," antwoordde deze. „Dertien en zeven is twintig, nietwaar?"

„Ja, dat is wel merkwaardig, maar nog geen bewijs," zei de directeur.

„Wacht U even. Bekijkt U dezen postzegel eens, heeren!" en hij wees naar den bovensten van de strook van zeven, die uit Jan Brennings portefeuille was gekomen. De heeren keken.

„*Hier steekt een klein, heel klein hoekje uit, uit den rechterbovenhoek.* En wilt U nu eens kijken naar den ondersten postzegel uit Franks lessenaar?"

De heeren keken. En zagen: *daar ontbrak een klein, heel klein hoekje uit den rechterbenedenhoek.*

Verrast keken de heeren elkaar aan.

„Ziet U?" En de rechercheur paste de postzegels weer tegen elkaar aan. Het *uitstekende* deeltje van den eenen *paste precies* in het ontbrekende hoekje van den anderen.

„U ziet, heeren, dat deze postzegels aan elkaar hebben gezeten. Jan Brenning heeft deze zeven van de andere afgescheurd, maar deed het wat haastig, daardoor scheurde hij een hoekje uit."

„Er is geen twijfel mogelijk," verklaarde de directeur.

Nu vertelde de rechercheur de geschiedenis van den vorigen avond in het winkeltje van den opkoper.

„Hier is het doosje met de 15 postzegels van tien, die hij tegen acht cent van de hand wou doen.”

„Mag ik het eens inzien?” vroeg ineens de heer Bergmans.

„Met genoegen,” antwoordde de rechercheur.

Mijnheer Bergmans nam het deksel er af. Het was een leeg pennendoosje. Binnen in het deksel waren met potlood een paar cijfers gezet.

„Juist,” zei hij. „Nu is er geen twijfel meer!”

Thans keek de rechercheur verbaasd.

„Hoe dan?” vroeg hij.

„Wel,” antwoordde mijnheer Bergmans, „dit leege pennendoosje is van *ons* kantoor afkomstig. Ik heb de gewoonte, als ik een nieuw doosje in gebruik neem, aan den binnenkant van het deksel den datum te vermelden. Kijk U eens: hier staat het: 14—6—21; ik heb dit doosje dus den 14den Juni 1921 in gebruik genomen. 't Is *mijn* hand, zooals ook de directeur zal kunnen bevestigen. (De directeur keek even en stemde onmiddellijk toe). Het leege doosje heeft Jan Brenning uit de papiermand gehaald, om er zijn gestolen zegels in te bewaren!”

Dan is inderdaad Franks onschuld duidelijk

bewezen," zei de rechercheur. „Zal ik Jan Brenning nu even binnen roepen?"

De heeren vonden het best. Jan Brenning kwam.

„Kom eens hier," gebood de rechercheur. Hij schikte de twee strooken postzegels aan elkaar en wees naar de hoeken, die elkaar volkomen vulden. Jan Brenning verbleekte. Dáárop had hij niet gerekend.

„Nu?" drong de rechercheur aan. Maar Jan zweeg. Hij wist niet zóó gauw een leugen te verzinnen.

„Dan heb ik nog iets. Ken jij dit doosje?" Hij hield het bewuste doosje Jan voor.

„Ja," zei Jan haastig. „'t Is" Maar opeens zweeg hij. Hij werd plotseling vuurrood, want hij begreep, dat hij zich had verraden. „Nee, toch . . . niet" stotterde hij.

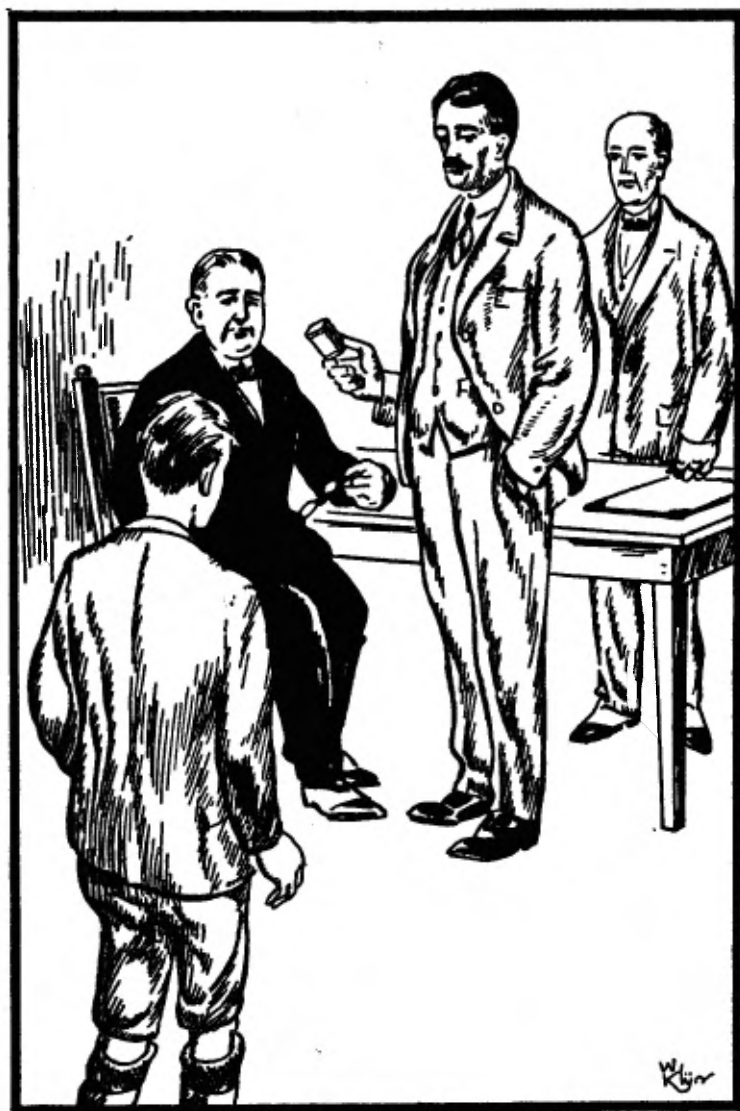
„Ellendige leugenaar!" viel de directeur uit. „Dief! Ontken maar niet langer, schavuit. Wou jij hier komen stelen, en dan nog listig de schuld op 'n ander werpen?"

Jan durfde geen woord uitbrengen. De bewijzen waren zoo sterk, dat hij verbluft stond.

„Uit mijn oogen, onmiddellijk, je zet geen voet meer op mijn kantoor!"

„Mijnheer!" kermde Jan.

„Geen voet meer," bulderde de directeur, vreeselijk boos „Marsch, en wees maar blij, dat

Ken jij dit doosje?

ik er geen politiezaak van maak. Ben je nog niet weg, schoelje?"

Hij opende de deur en Jan droop bevend en zwijgend af. Henny van Waarden, die de laatste woorden heel goed had verstaan en duidelijk merkte, dat de bom verkeerd was gesprongen, maakte zich ijlings uit de voeten.

Nu moest Frank komen. Hij wist nog niet, hoe de zaak afgelopen was. Nog geheel ontdaan, trad hij het kantoor binnen.

„Hoor es, Frank,” zei de directeur, „je onschuld is volkomen gebleken. Jan Brenning loog, *jij* sprak de waarheid. Maar,” ging hij op strenger toon voort, „ga *nooit* meer met die jongens om. En laat je *nooit* meer tot zulke karweitjes gebruiken. Je wist er dus *niets* van af? *Niets?*”

„Nee, mijnheer!” antwoordde Frank, nog bevende over al zijn leden.

„*Niets*. En ik wil *nooit*, *nooit* meer met Jan Brenning mee.”

„Goed, goed. Jij kunt hier dus blijven. Jan Brenning is weggestuurd. Ga nu maar een uurtje rondwandelen, en kom dan weer op 't kantoor. Je moet eerst maar wat tot bedaren zien te komen!”

VII.

DE SCHULD BELEDEN.

Toen Frank 's avonds en vader en moeder alleen in de huiskamer waren, viel het moeder op, dat Frank zoo stil was. Bij het middagmaal was hij ook heel afgetrokken geweest, en had hij, op moeders vragen, verklaard, dat hij hoofdpijn had.

Nu, dat *was* ook zoo geweest.

Wat dien morgen was voorgevallen, had Frank heelemaal van streek gebracht, hoè goed alles ook was afgehoopen. Hoe weinig had het gescheeld, of hij was voor een dief aangezien en als dief weggejaagd. En . . . dan zou hij stellig *onschuldig* zijn geweest en toch . . . en tòch . . . hij zou het aan zich zelf te wijten gehad hebben. Want, hoe meer hij er over nadacht, hoe duidelijker hij inzag, dat alles een gevolg was geweest van zijn niet-luisteren naar moeders raad.

Nu was het avond; en heel stil in de kamer. De zusjes en broertjes waren naar bed. Vader las een boek, en moeder deed een handwerkje.

Frank zat oogenschijnlijk heel aandachtig te lezen, maar in werkelijkheid kwelde het hem,

dat vader en moeder nog van niets afwisten en . . . dat hij zijn schuld nog niet had beleden. Maar . . . hoe moest hij er over beginnen! Hij wilde wel, maar . . . durfde niet. En toch . . . vader en moeder moesten het weten; hij moest het zeggen; het brandde hem op zijn geweten.

Opeens werd er gebeld.

Hij keek eens door het raam; daar zag hij Bets van Doelen voor de deur staan.

Moe was al opgestaan en ging zelf opendoen.

Ze bleef tamelijk lang weg. Frank was onrustig. Wat kwam Bets doen? Ze kwam wel eens meer, want ze had wel eens een boodschapje voor Franks moeder. Maar . . . hij hoorde aan de stemmen in het portaal, dat er iets bijzonders was; het leek wel, of hij hoorde schreien.

Eindelijk viel de deur weer dicht, en moeder kwam binnen. Vader was zoo verdiept geweest in zijn boek, dat hij niet had opgemerkt, dat moeder was heengegaan.

„Nee maar, hoe verschrikkelijk!” riep moeder uit. Vader keek haar vragend aan, en Frank werd bleek.

„Maar wat is er dan?” vroeg vader.

„Daar is Bets van Doelen aan de deur, en die vertelde . . . nee, 't is ontzettend, ontzettend . . .”

„Wat dan toch?” vroeg Vader weer, en Frank stond de angst op 't gezicht.

„Wim van Doelen is dood!”

„Wat?” riep Vader ontsteld.

Frank bedekte met de handen zijn gezicht en barstte in luid snikken uit.

„Ja,” vertelde moeder, „Bets kwam het even zeggen; ze wou niet binnen komen want o, ze had het zoo moeilijk”

„En hoe . . . ,” begon Vader.

„Vanavond kwam zijn moeder, om als gewoonlijk een uurtje bij hem te zitten, en toen merkte ze dadelijk, hoe hard hij ineens achteruitgegaan was. Den dokter hebben ze dadelijk er bij geroepen, maar 't was al te laat Hij was al aan 't sterven Nog een paar woorden heeft hij gezegd, de arme jongen. Ach, hij was heelemaal uitgeteerd 'k Ga naar Jezus dat waren zijn laatste woorden, zoo vertelde Bets. Heerlijk, dat-ie dat nog gezegd heeft, maar o, wat zullen zijn ouders bedroefd wezen”

Frank had tusschen zijn snikken door geluisterd, en barstte nu opnieuw in luid geschrei uit.

„Die arme jongen,” troostte Moe, haar hand op zijn hoofd leggend; „'t was zijn vriendje. Gelukkig, Frank, dat je juist gisterenavond nog zoo lang bij hem bent geweest, hè?”

Maar nu werd het snikken nog véél erger.

„Drink es,” zei moeder, en hield hem een glas water voor. En vader probeerde hem wat te

kalmeeren, maar opeens riep Frank: „O vader, o moeder! ik heb zoo slecht gedaan!”

Verbaasd en ontsteld keken vader en moeder elkaar en hun jongen aan.

„Kind!”

„Frank!”

„Ja,” snikte Frank, „ik ben maar even bij hem geweest, want ik wou zoo graag naar de bioscoop”

„Hè??” begon moeder.

Maar er was niets uit Frank te krijgen. Hij was zóó geschokt, zoo wanhopig, dat het een heele poos duurde, eer hij zijn verhaal kon doen.

Toen vertelde hij, onder tranen en snikken, alles, wat er was gebeurd; zijn leugen tegen zijn ouders, zijn kort bezoek en zijn liegen bij Wim van Doelen, zijn ontmoeting met Jan Brenning en Henny van Waarden, en alles, wat dien avond van gisteren, en den ochtend van dezen dag zoo ontzettend voor hem had gemaakt.

En toen hij het alles had verteld, vroeg hij, en hij durfde zijn ouders niet aanzien: „O, vader en moeder, wil U het me asjeblijft vergeven?”

Vader en Moeder hadden met verbazing, met schrik geluisterd. O, hoe vèr was Frank afgedwaald; hoe slecht had hij gedaan, en hoe had de Heere hem nog genadig bewaard.

„Frank,” zei Vader, „wij willen je wel vergeven, als je oprecht berouw hebt”

„Ja” snikte Frank.

„Maar” vervolgde Vader, „’t komt er bovenal voor je op aan, dat de *Heere* het je vergeeft. Heb je dat al gevraagd, jongen?”

„Ik durfde niet,” snikte Frank.

„Weet je, waar het alles uit voortkwam,” ging vader verder, terwijl hij Franks hand in de zijne nam. „’t Was, omdat je zoo’n lust had tot verboden dingen, omdat je zoo graag wou, wat niet mocht. Dáárom zocht je tòch weer Jan Brenning op, althans je ging niet kordaat van hem weg; dáárom had je ook voor Wim geen tijd, om bij hem te blijven; dáárom moest je vader en moeder wat vóórliegen; en zoo kwam je in de grootste moeilijkheden. En weet je, waarom dat allemaal zoo *kon* worden? Omdat je hart zoo boos en zoo slecht is, en omdat je naar dat booze, slechte hart hebt geluisterd; je had er tegen moeten bidden, maar alles leek je zóó mooi, zóó aanlokkelijk, dat je dóórging, ’t kostte wat het wou . . . tot alles verkeerd liep”

„Ja,” stemde Frank onder tranen toe.

„En nu is er maar één weg,” zei vader, „één weg, dien je op moet, Frank. Dat is de weg van oprechte schuldbelijdenis, voor den Heere. Zeker, het is héél, héél erg, wat je gedaan hebt;

Toen bad vader met Frank, en moeder vouwde mee haar handen.

het is heel erg, verschrikkelijk dat je nu moet denken, óók Wim nog misleid te hebben, en ik begrijp wel, hoe het je nu pijn doet”

„Ja,” snikte Frank, „o, ik vond het zoo erg, och, had ik maar”

„Maar,” ging vader voort, „dat is nu allemaal gebeurd en niet meer te veranderen. O, jongen, bid toch, bid toch dat de Heere je om Jezus' wil je zonde vergeeft en vraag Hem toch om een nieuw hart”

„Wil *Vader* voor me *bidden*?” vroeg Frank, met zachte, bevende stem.

„Wil je het graag? En *meen* je het, Frank?”

„Ja, vader”

Toen bad vader met Frank, en moeder vouwde mee haar handen.

Frank bad mee, berouwvol en oprecht.

En onder dit bidden werd het rustiger in zijn hart; hij vond zijn kwaad nu niet minder erg; hij dacht óók niet: nu is alles weer voorbij; maar hij gevoelde, dat de Heere hoorde en hij bad met Vader, of de Heere, *om Christus wil*, hem al dat kwaad, al zijn liegen en bedriegen wou vergeven, en hem wilde leeren strijden tegen de zonde; tegen booze begeerten en lusten; of de Heere zijn Herder wilde zijn, en hem maken wilde tot een schaap van Zijn kudde

Toen hij 's avonds op zijn bed lag, kòn hij niet in slaap komen. En nu, in de groote stilte, bad hij nògmaals, zèlf, geheel alleen, met gestamelde woorden, maar in oprechtheid, de bede om vergeving van schuld.

En als later de zonde Frank lokte en lonkte, spoorde de herinnering aan dezen avond hem aan, om toch het gebed niet te vergeten, dat de Heiland ons leerde bidden:

„Leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den Booze!”

EINDE.

INHOUD.

I.	Van school af	7
II.	In verzoeking	20
III.	Het boos begeeren	31
IV.	Doolpaden	48
V.	Onrust	58
VI.	Benauwde uren	62
VII.	De schuld beleden	77

EEN GEILLUSTREERDE CATALOGUS
VAN ONZE UITGAVEN WORDT OP
AANVRAAG GAARNE GRATIS EN
— FRANCO TOEGEZONDEN —